

ROMÂNIA EROICĂ

REVISTA LUNARĂ ILLUSTRATĂ

Organ de cultură și propagandă națională al Soc. „Cultul Eroilor” sub înalta ocrotire a M. S. REGINA MARIA
Președinte activ: I. P. S. S. PATRIARHUL Dr. MIRON CRISTEA — Dir. Gen.: GENERAL I. MANOLESCU

Avioane

Aviatorilor Români.

Tăind văzduhul cu aripi largi și grele,
În zumzetul puternic de motor,
Voi vă urcați plutind biruitoare
Spre cerul vast, spre lumile de stele ...

În voi privesc nădejdea țării mele
Și visul ei și forța viitoare
Și - acolo sus, voi străluciți în soare
Ca șoimii glorioaselor drapele :

Rotind, superbe, în imensitate,
Semetul sbor al acvilei romane
Voi înviați antica maiestate ...

Și în cerul larg vă încununati virajul
Cu nimbul biruimtelor umane
Și floarea eroismului : curajul !

Mircea Dem. Rădulescu

A L A O I T U Z . . .

— Din ce Regiment ești camarade?

— Din ce Regiment ești?

— Zeși Pucna.

— De unde?

— Zeși Pucna.

— 10 Putna?

— Și unde mergi?

— Apoi da, m'oi duce la Focșeni.

— Coboară jos.

— Da se găra-i așea?

— Hai! lasă gara, că nu te interesează.

— Da nu-i Focșeni?

Iancu Cojocariu se ridică greoi de la locul lui, ghemuit pe un colț de bancă, își strânse catrafusele în desagă, își luă desaga la spinare și coboară jos din vagon. Plutonierul îl conduse la ofițerul comandantului gărei.

— Da moșuleț, asta de unde mai e?

— Din Regimentul 10 Putna.

— Și unde merge?

— El zice că vrea să se ducă la Focșani.

— La Focșani? Pune-l pe tabloul detașamentului ce pleacă mâine. Primește-l la magazie să-l echipeze.

Ciubotariu căscă ochii mari și clipi repede.

— D'apoi s'trațiți d'on ofițer, eu amuși om eșit din spital.

— Unde-i biletul?

— Iaca poftim.

Comandantul gărei se uita la bilet, îl învârti, îl suci, apoi îl dădu Plutonierului.

— Pune-l la dosar.

— Hei moșule, ești sdravăn; biletul spune că ai ieșit din spital mai bine de două săptămâni, ș'apoi un glonț în carnea piciorului e puțin.

— Trimete-l Plutonier la magazie.

Iancu Ciubotariu își luă desagă și o porni după Plutonier. Mergea schiopătând, nu fiind că îl supăra rana, ci fiindcă așa se obișnuise, decând primise și-el în dar un glonte în picior. Magazionerul îl primi cu zâmbetul lui șagalnic.

— Hai tătucă că ți-o da haine noi, ce umbli cu amoniția aia de la șap-șapte.

Iancu Ciubotariu era îmbrăcat ca un „curcan“ din strămoși, manta neagră, opinci pe obială albă și cușma indesată pe urechi. Doar nasul puțin coroiat, ochii de uliu și mustața stufoasă și sbârlită'n jos, i se mai vedeau din îmbrăcămintea lui. Era gospodar în ținutul Putnei și pornise și el ca tot rumânul la războiul cu... Turcii. Ș'a strâns omul o leacă de parale, ș'a pus obiele și ciorapi de lână la desagă, și-a îmbrățișat băbuța și gânditor la cele sfinte a luat-o spre Focșani. Ș'a prezen-

tat Regimentului și Regimentul I-a vărsat Batalionului IV. Batalionul de umplură. Iancu Ciubotariu și-a luat pușca sistem 79, cu baioneta ca o frigare și cu glonțul gros de două degete. A învățit-o, a sucit-o și i-a prins mecanismul de încărcare.

— Da se mășgălaie e ș-aiasta, numai c'un plumb, d'apoi da ș'e nu vi da di șele cu șinși plumpghi, ha? Căprarul un moșneag mai răsărit, făcut căprar pe timpul lui Cuza, se uită la el și râdea.

— Dă; aiasta a fost și la șapte-zeci și șapte; cu ciasta a muștruluit „Curcanii“ pi turși brie. Aracan (șăracul) di mini, oare noi nu om putea să-i răsghim?

Iancu Ciubotariu, a clătinat din cap, a îndoiială.

S'au răspândit trupele Moldovene pe granița munților, mai sus de Milcov. Batalioanele IV, au format Brigăzi mixte, ca să fie în rezervă la nevoi mari. Batalionul IV din Regimentul 10 Putna ajunsese prin inima Ardealului, și toți luptau cu bărbăție. Focul sacru al isbândeii întinerise și pe ei. Dar curând unitățile din Ardeal lăsau pământul cucerit în mâinile Nemților, ce năpădiseră frontul cu trupe și mașini. Trupele Române se uniră în cuget și'n simțiri, și luptau toți ca unul. Tânăr, bătrân, copilăndru și copil. Era lupta de apărare a unui Popor de rezultatul luptelor atârna soarta lui. Iancu Ciubotariu primi și el un glonte în pulpa piciorului drept și colindase câteva săptămâni toate spitalele, ce se înființau și desființau în retragere. După ce se vindecă bine, o luă spre Focșani, dar la Buzău unde se formase un centru de trierea soldaților rătați, Iancu, căzu tocmai bine ca să fie trimis imediat pe front. Nu prea îl șperia pe el frontul, dar mai vroia oleacă să mai vadă Focșenii...

— Dar da, se ș-a-i fași, de amu s'o mântuit și pașe.

Detașamentul, trimis proaspăt pe front era o trupă vorba românului, bălțată. Artileriști transformați în pușcași, cavaleriști în infanteriști, infanteriști s'adea și tătuci dispensați, care nu erau de nici o culoare. Nevoia frontului nu mai alegea. Nemții forțau trecătorile munților. Ai noștri cedau pământul cu jertfe. Decembrie 1916 găsi lupte îndârjite în trecătoarea Oituzului. Iarnă grea, oamenii goi, tranșeele, gropi la întâmplare, boli și umezeală, pasat cu mămăligă. Detașamentele formate în pripă, mai cu socoteală, mai cu iuțeală, erau puse în fața ordinii și disciplinei nemtești.

Ce har Dumnezeesc coborise în oamenii ceia prăpădiți, ca să-i întărească în stânci de piatră? Ce mână nevăzută conducea destinele acestui năpăstuit popor? Rămășițele de oaste formau armatele de nădejde și de tărie. Nu erau instruiți de școală, dar erau oțeliți în lupte grele și uniți în dor și cuget. Nu erau lacrimi de jale în ochii lor și nici frunțile brăzdate de griji. Ochii lor erau scânteietori, dar șagalnici, fețele lor erau aspre dar pline de cumințenie, vorba lor era domoală, dar plină de duh.

*

Iși unise Neamul Românesc fiii din cele trei ținuturi.

- Din Vlașca ești cumetre?
- Ță. De pe Jii
- Mare-i satul la voi vere?
- D'apoi șine stă să-i dea din rost?
- Măi vere, măi; pe la noi pe la Craiova suntără măi, niște căși de-a minune, măi.
- Ha! D'apoi la Focșeni, hi, șe mai dughenuțe curate ca un oghial di șele albe, și stau pi crivat.
- Hei, hei, fraților să vedeți voi Bucureștii și să vă cruciți. Case mari cu trei rânduri, străzi largi, prăvălii pline cu bogății, tră-

suri cu roate de cauciuc, și... casa lui Vodă.

*

Ninsoarea se lăsa domoală peste gropile săpate în creasta puilor de munți, gerul moinea în spate, și Neamțul pâdea momentul să sfârșame ultimele forțe ale Românilor. Iancu Ciubotariu, chircit și înfrigurat sugea o țigară făcută din jurnal și mahorcă rusească, Ilie al Vădanei fluera a jale o doină de pe Jii; Gogu Popescu strâns cu genunchii la gură îngâna în gușe o romanță populară. Trei Români din trei ținuturi sporovodiau în văgăună la dorul sufletului și dorul gândului. Zăpada le fura ochii, și luminile lor prindeau câte un colț din țara lor dragă, năpădită de armatele cotropitoare.

*

Iancu Ciubotariu gândea la dughenuțele curate ca oghialul din Focșani, Ion al Vădanei la cășile de pe la Craiova și Gogu Popescu la măreția Bucureștilor. Un dor îi unea, un suflet bătea și trupurile lor formau stânci, stânci de granit, ca și stâncile munților. Dorul și durerea îi uniseră cu stâncile de la Oituz.

Ion Plopu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tufetele eroilor noștri căzuți
ni-au făcut drum spre faimă;
izbanda pământescă n'are
înțeles decât numai dacă
cinstea țării stă înalță ca o
culme.

1918 ~~C. Harig.~~

TRENURILE

*Cu alunecări sonore de mecanice reptile
Pleacă trenurile repezi, pleacă trenurile toate,
Ochi de foc brăzdează noaptea, scurte șuierări febrile
În sonorul ritm de roate
Pleacă trenurile toate . . .*

*Gara cu restaurante și lumini de feerie,
Stele de smarald și aur, candelile multicolore,
Își repetă 'n întuneric tainica-i astrologie
Și rămâne 'n noaptea vastă, goală, tristă și pustie
Pleacă trenurile toate . . .*

*Unde pleci? Spre care zări
Te transportă simfonia, ritmul roatelor sonore,
Animal apocaliptic, monstruasa jucărie
Șuieră prelung când trece peste poduri și prin gări...
Pleacă trenurile toate și se pierd în depărtări...*

*Unde mergi în cadențatul cântec de locomotivă,
Biet atom pierdut în spațiu, tu ce cucerești pământul,
Tu ce biruești de-apururi forța vastă și masivă,
Tu ce sfredelești neantul cu gândirea și cuvântul? . . .*

*Ce feerice limanuri și ce biblice miraje
Te recheamă și te poartă cu străvechile-ți bagaje,
Cu valizele în care ai închis întreg trecutul
Să pornești în exploarare și să 'nvingi necunoscutul?..*

*De la Nord la Sud într'una, străbătând terenurile
Pleacă trenurile toate, trenurile — trenurile...
Călător cu visuri multe și cu clipe numărate
Unde pleci în noaptea asta, singur în eternitate?
Pleacă trenurile toate*

Mircea Rădulescu

V I Ş A N I L I E

Vişan Ilie era un tânc de om. Mic, subţire cu nasul drept şi ochii de vultur. Era fruntaş instructor în compania 7-a, şi poate nu erau doi ca el. Se învârtea pe călcăe şi pe picioare ca o sfârlează, şi când era vorba să arate recruţilor poziţia de „cul-cat“, apoi se răsucea în aer şi se trântea cu pânțele de pământ, de i se sdruncinau oasele. Se purta totdeauna în opincuţele lui dragi din moşi, strămoşi, strânse bine în curele şi ajustate cu migăleală pe piciorul lui. Şi era fodul Vişan Ilie, mai ales de când îşi cususe galonul de fruntaş pe mâneca tunicei. Era om iute, aprins şi... posnaş. Intr'o zi un răcute, un pui de român vechi, din grupa lui Vişan, ieşi, nespălat la instrucţie. Era un ger de crăpau pietrele. Vişan îl urmărea de mult.

— Lăutarule!

— Ordonăţi.

— Dar de ce eşti negru azi; erai mai alb ieri. Lăutaru şiret, lăsa ochii în pământ şi zâmbi.

— Hapai azi e nori, e nori, s' trăiţi.

— Nori hai! I-a fă-te'ncoa.

Şi Vişan îi trecu batista pe faţă.

— Aoleu, dar asta-i funinginea de la sobă, nu te-ai spălat.

— Marine adu o cărămidă.

Marin Ion o şterse după companie şi veni cu o cărămidă întreagă, şi bietul Lăutaru era nevoit în fiecare dimineaţă, în loc de armă să prezinte Fruntaşului Vişan Ilie o cărămidă.

*

La depunerea jurământului noilor recruţi, Vişan era în garda Drapelului. Era înfipt Vişan în straele noi, cu bumbi de alamă şi galioane de fruntaş. Apoi cuşma trasă pe o sprinceană şi cu pană de curcan, puşca strânsă lângă corp şi raniţa în spate. Părea o statuie a Dorobanţilor cântaţi de glorioasele văi din Griviţa şi Plevna. Ochii lui de vultur străbătea zările Balcanilor. În ziua mare a înfrăţirii puiandrilor cu oştirea, Vişan la luat într'o cârciumă din Bazargic.

La câteva zile Vişan era Caporal; ş-a cusut şi al doilea galon pe mânăcă, şi ş-a întins tunica în vâzul tuturilor. Lăutaru a salutat tunica de emoţie.

La 10 Mai 1916, Vişan Ilie era Sergent. Maiorul îl luă deoparte.

— Vişane, galonul de fir e greu. I-a vezi, să nu te doboare.

Vişan l-a privit ţintă şi a salutat.

S'a sunat mobilizarea şi trupa se răspândi pe graniţa de Sud (Dobrogea). Vişan era sergent la aprovizionare. S'a sbătut el să rămână

la companie, dar Maiorul îl luă de scurt.

— Vişane, pâinea şi ciorba sunt ca şi gloantele şi ghiulelele; n'ai pâini mari, n'ai gloante mari. Şi Vişan a înţeles. I se părea lui nu ştiu cum, aşa ceva nu tocmai demn de el Sergentul Vişan Ilie, Român din Dolj; dar curând a văzut că nu-i tocmai uşor să hrăneşti o trupă în război. Şi muncea Vişan Ilie din zori până'n noapte, şi deabia prididea cu împărţitul pâinei şi al ciorbei. Şi a venit retragerea, şi Vişan a văzut şi mai bine că fără pâine şi ciorbă la timp, omul piere. Intr'un rând nu mai răsbiau căruţele la front de cât noaptea, era războiul pe câmpiile Topraisarului. Vişan nu se dă învins şi făcea ce făcea, şi ducea ciorbă caldă şi la nămiezi. Comandantul Companiei îi răsplăti munca fără preget a lui Vişan, punându-l pe tabloul de înaintare. Vişan nu gândea, decât, că era o datorie a lui. Sergentul Vişan Ilie împărţea ciorba pâinea şi tutunul, lucruri de putere în găurile pământului cu sufletul plin şi inimă bună. Fiecare castron era o veselie.

— Aide-ţi fraţilor, aide-ţi, înfigeţi-vă ca „nobili“, la cazan, nu vă daţi înapoi, cel puţin la mâncare fiţi mai inimoşi.

— Care mai vrea ciorbă, bucăţi... Ha-ha-ha! la bucăţi vă dă inima brânci. Lăutarule vino încoace.

— Lăutaru şiret şi zâmbitor îi trânti un salut de-i pocni călcăele.

— S' trăiţi Do'n Sergent Vişan.

— Nu te-au luat Turcii, mă' până acum? Lăutaru râse, cu inima plină.

— Hă...

— Ce să-l ia Do'n Sergent, că şi dracu fuge de el.

— Na! Lăutarule un pachet de tutun de la mine.

— Să trăiţi da aşi vrea... ş'o lulă.

— ?

— Bravo Lăutarule, cere şi o „plapumă“...

Vişan râse'n plin şi făgădui soldatului Lăutaru o lulă... de elea ţigăneşti.

*

Intr'o noapte fără lună Vişan încarcă pâinea în saci, ciorbă în bucătăriile mici de campanie, ş'o porni pe front.

— Ține încet Marine că rămânem cu oiştea'n drum. Marin Ion conductoru şi Dinu bucătaru, mergeau pe jos cu băgare de seamă. Un pâr-dalnic de reflector îi isbi în faţă. Marin trase la stânga, şi Dinu la dreapta; căruţa cu ciorbă şi sacii de pâine se proţâpi cu roatele în sus într'un şanţ. Oiştea pârâi.

— Ce ne facem Mărine?

Și Vișan dădu capelul pe ceafă și flueră a pagubă. Mărin și Dinu dădeau târcoale căruței.

— Ce să îi facem D'on Sergent, apoi să fugă Dinu la trenul Reghimentar să vie cu o joardă.

— Ce mă-ă-ă? Vrei să ajungem la ziuă? Deshamă caii și lasă-i la Dinu.

— ?

— Apucă crucea căruței și trage.

Și Vișan puse și el umărul lui cu galoane de aur la roatele căruței. Căruța o porni spre gropi.

*

Pe la începutul lui Octombrie, Bulgarii neputincioși în fața tăriei soldaților Români de pe frontul Dobrogean, chemară trupele Nemțești într'ajutor. Un potop de foc se năpusti peste gropile din fața Topraisarului. Pământul se năru în capul apărătorilor și gropile se făceau una cu pământul. O luptă dărză se încinse în câmpiile Topraisarului. Nemții cu mașinile, Români cu trupurile. E tare românul în făptură, dar numărul mare de oști dușmane răsbise liniile lor de luptă. Comandantului Brigăzei a XVII-a, pe atunci Colonelul Stan Poetaș, viteazul ofițer ieșit din rândul țărănilor Români, i se întunecă fața și ochii îi lăcrămau.

— Nu vă lăsați băeții mei, nu vă lăsați, Dumnezeu nu dorește pieirea celui umilit. Rușii sunt la Constanța, o palmă de loc de aici. Dar Rușii nu se mai îndurau de Constanța și Români decimați și zdrobiți dau

mereu înapoi. Vișan Sergentul din Dolj, nu mai știa de zi și de noapte. Prin foc, prin gloanțe căra trupelor istovite, hrana corpului și tutunul răbdărei.

De multe ori rămânea și el în gropi și trăgea în valurile de asalt ale dușmanilor. Trupele erau obosite și orice speranță de ajutor din partea Rușilor, deșartă. Colonelul Stan Poetaș, cu ultimele energii, își strânse oștile sfărâmate, desfășură drapelul Regimentului 40 Călugăreni, dădu ordin muzicelor să cânte, și cu o însuflețire născută în sângele Românilor, trupele năvăliră în mijlocul dușmanilor. Lupta pe viață și pe moarte în gropile din fața Topraisarului. Dușmanii fugiră în gropile lor. Vișan era în garda drapelului, și-l păzea mândru că el Vișan Ilie, Sergent fiu de plugar din Dolj, duce la biruință Drapelul unui Regiment, Icoana lui, și Onoarea țării. Infrunța gloanțele cu fruntea senină și ochii lui de vultur străluceau. Un glonte îl țintui pământului. Nici un vaet, nici un scâncet. Cutele roșii, galbene, albastre ale drapelului, îi brăzdau fața lui de ani sufletul poporului român și săgețile soarelui ce apunea pe câmpul de bătae, îi înconjură trupul lui cu razele de aur ale Martirilor-Creștini.

*

Intr'un sat din Dolj, Plutonierul Vișan Ilie, își târâie cu greu un picior, dar poartă cu mândrie, cel mai înalt semn al vitejiei „Virtutea Militară de Aur“.

Locot. Paul Epureanu

BERE AZUGA

Cu apă dela munte din
cel mai pur izvor se
face berea AZUGA

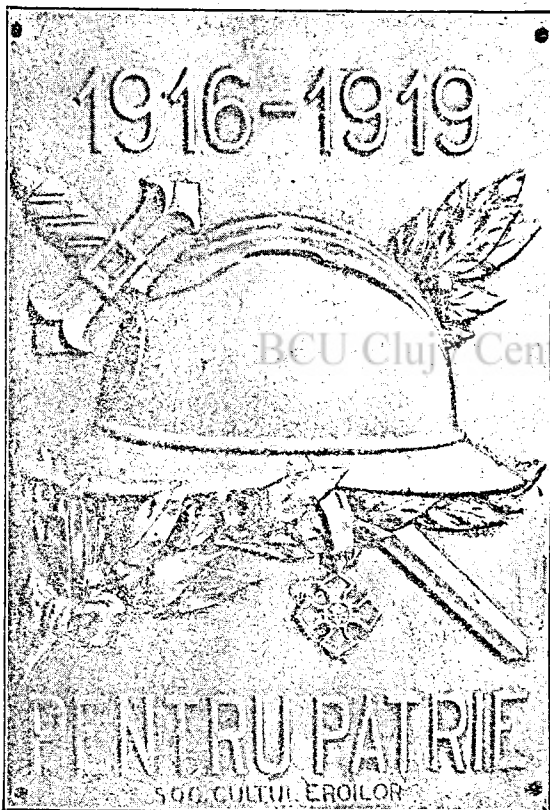
GUSTAȚI-O DOMNILOR!!

CULTUL EROILOR

Semnul aducerii aminte

Instrucțiuni referitoare la distribuirea plăcilor denumite „semnul aducerii aminte“

Art. 1. — Pentru împlinirea prevederilor înscrise în Legea mormintelor de război din România și spre a se cinsti fiecare vatră care a avut un mort în război, Societatea «Cultul Eroilor» a creat «semnul aducerii aminte», în teracotă bronzată, sau

în bronz, după modelul și mărimea arătată în clișeu alăturat.

Art. 2. — «Semnul aducerii aminte» va fi așezat de părinți, de soții, sau de rude, pe prisma sau pe fațada caselor unde au trăit și au învățat să și facă datoria acești eroi morți pentru patrie. Așezarea se va face la o înălțime convenabilă și la loc mai deschis pentru ca orice trecător să poată vedea acest semn.

Art. 3. — Distribuirea semnelor de ceramică bronzată se face de către Societatea «Cultul Eroilor» contra costului de lei 130,— franco la domiciliul indicat, dacă se comandă cel puțin 5 plăci. La comenzile individuale se adaugă lei 20,— costul

transportului și ambalajul. Plăcile de bronz se vor confecționa numai la cerere, când se va fixa și costul lor.

Art. 4. — Semnul aducerii aminte, nu se poate așeza la case decât pentru următorii :

a) Ostașii români — fără nici o deosebire de religie sau de origine etnică — căzuți în timpul și din cauza războiului.

b) Ostașii invalizi de război, morți în urma rănilor sau oricărei alte invalidități datorită războiului.

c) Cercetașii, surorile de caritate și orice persoane cari au căzut în război îndeplinind un serviciu comandat la oricare din formațiunile armatei, sau puse la dispoziția acesteia, cât și acei cari au căzut, punându-se benevol în serviciul patriei.

Art. 5. — Acest semn fiind considerat ca monument public, este pus sub ocrotirea regimului mormintelor de război.

Art. 6. — Confecționarea acestui semn fiind un drept exclusiv al Societății «Cultul Eroilor», contravenienții vor fi urmăriți conform legii.

Art. 7. — Comitetele statutare ale Societății «Cultul Eroilor», membrii ei, Societățile Culturale, Corpul prețesc și Corpul învățătoresc, sunt rugați a stăruii pentru aplicarea instrucțiunilor de față.

Comenzile și orice alte deslușiri se vor adresa Societății «Cultul Eroilor», Palatul Patriarhiei, București.

Directorul General al Soc. „Cultul Eroilor”
General Ioan Manolescu

Director, Lt.-Colonel Radu Makarovitsch

„Celor căzuți la Olt”

În amintirea Eroilor căzuți în luptele de la Olt, la Brezoi, pe Valea Lotrului, la încrucișarea a două drumuri s'a ridicat un monument

veacuri, apa cea mai cântată în doinele noastre de suferințe în compania din 1916 au avut loc o serie de lupte „pe viață și pe moarte” în

cu cripte unde s'au înhumat ofițerii, soldații și eroii dușmani.

În valea Oltului prin care 'și aduce în țară apele adunate în Ardealul înstreinat de atâtea

care soldatul român a arătat dușmanului ce însemnează baioneta.

Pe valea Oltului trupele Austro-Germane au căutat să-și deschidă calea pentru a năvăli în Muntenia.

Atacuri după atacuri se repetau cu trupe proaspete și numeroase sprijinite de artilerie care arunca potop de obuze asupra liniilor noastre de rezistență.

Tranșeele erau răscolite și parapete întregi erau asvârlite în aer.

Moartea plutea pretutindeni, lovind cu coasa-i năprasnică.

Zgomotul umplea văzduhul; păsările pădurilor zburau zăpăcite de spaimă, părăsindu-și cuibul și puii.

Puterile covârșitoare ale inamicului se izbea de bravura trupelor noastre.

Inverșunarea nimicirii stăpânea peste tot, și nici un petec de pământ nu era cedat în ultima clipă cu ultimile sacrificii.

Și nu numai izolat soldatul român a murit moarte de erou, ci companii întregi au pierit pe poziția ce nu o voia să o părăsească.

De piepturile ostașilor de la Olt, de zidul de baionete ale voinicilor s'au spart repetatele atacuri, bine plănuite ale ofensivei viguroase condusă cu energie și susținută de toate armele noi.

În fiecare zi același lucru se repeta. Deoparte hotărârea înverșunată de a pătrunde în țară, de altă parte silința de a opri înaintarea și de a păstra trecătorile. Prin ciocnirea acestor două voințe ferme, în fiecare zi se desfășura aceeași volbură de foc și fum, distrugătoare stropind cu sânge din belșug pământul frământat de ghiulele.

Mare a fost jertfa noastră în valea bătrânului Olt, mare prin pierderile suferite și erois-

mul desfășurat cu abnegație, dar, nu mai puțin mari a fost și a cotropitorilor ale căror trupuri presărau toate văgăunile munților, desișurile pădurilor și văile apelor.

Luptele dela Olt vor rămâne deapănarea în istoria poporului român dovadă nepieritoare a vredniciei generațiilor care a știut să moară pentru fericirea urmașilor și răzburarea străbunilor.

Locot.-Col. Gr. Ionescu

In amintirea Căp. Brezeșeanu din Reg. 62/70 Inf.

În ziua de 9 Oct. 1916 Bat. III din Reg. 62 Inf. avea misiunea să atace Bavareji de la Cota 1359 (muntele Pusaca).

În noaptea de 8/9 Oct. în mici fracțiuni Bat. III s'a strecurat până în apropierea dușmanului iar în zorii zilei se găseau la 150 m. de poziția vrăjmașă. Aurora dimineții străpunsese negurile nopții și acum se revărsă în cascadă de sânge pe culmea despădurită a Pusacei.

Ordinul de asalt se repetă din companie în companie. Gornistii sună... „Asaltul“ răsună ca un tunet prin codrii Dragoslavelor. Bavareji se trezesc buimăciți. Ochii lor cată îngroziți spre Comp. II a Bat. III, în frunte cu Căp. Brezeșeanu care pornise la asalt ca un uragan. Un rând de tranșee cade. La al II-lea rând Bavareji rezistă cu îndârjire.

Căpitanul Brezeșeanu în picioare comandă : Înainte copii!...

Bavareji atacați la baionetă se retrag în debandadă.

La al 3-lea șanț o vijelie de obuze și gloanțe oprește compania care este silită să se culce la pământ.

Dar când totul încetează, din linia celor culcați se ridică un cap plin de sânge, cu vocea slabă, dar hotărâtă el rostește „Înainte copii! la al 3-lea șanț“. O lacrimă, spun răniții a lucit o clipă ca o boabă de rouă pe un bujor, apoi capul plin de sânge s'a așternut pământului și Căpitanul Brezeșeanu a rămas cu ochii pierduți în gol spre al 3-lea șanț.

Lt.-Col. Grig. Ionescu

Uzinele de modelat și emailat S. A. R.

MEDIAȘ (Transilvania)

Singura Fabrică din țară de

Vase de tablă emailată

Olărie smălțuită — albă — albastră — marou

Olărie extra-grea „Ideal“

— marou și roșu-coral —

Pentru industriași și comercianți

Reclama cea mai eficace

Placate de Tablă Emailată

estetice, solide, efitine, 20 ani garanție

Firme emailate de orice fel

No. de case, tăblițe de străzi, firme pentru

uși, magazine, biurouri, hoteluri, teatre,

— liberi profesioniști, particulari etc. —

Cultul Eroilor la un Regiment

În cea mai spațioasă și mai îngrijită sală a Regimentului 12 Infanterie, Comandantul Corpului a făcut un adevărat sanctuar pentru eroi.

Chipuri de voievozi, chipuri de martiri ostași din vremea primară a creștinismului se învrâstează cu icoanele Sfintei Fecioare și a Domnului.

Intr'un colț un iconostas. Pe dânsul, cartea de aur cu numele tuturor morților Regimentului pe câmpul de onoare. Peste 4.000 de eroi! O respectabilă coloană de marș a cărei viziune ne-ar putea vorbi multe! Deasupra arde în permanență o candelă a cărei lumină se împletește cu razele de soare ce sărută iconostasul.

În fiecare zi o companie, în ținută de sărbătoare, intră în acest sanctuar de reculegere, îngenunche, se închină și ascultă un cuvânt de preamărire a făuritorilor României întregite, cari au respectat până la jertfă jurământul ce l'au depus. Un ostaș este chemat apoi la cartea de aur, deschide la întâmplare la o pagină, citește cu glas tare un nume. „Soldatul Vasile Bucium leat 1912, născut la Vinderei, mort în ziua de 19 Septembrie 1916 la Cincu-Mare“. Ofițerul vorbește, cu acest prilej,

de lupta respectivă, făcând astfel și o lecție de istorie la care au fost părtași poate frați, rude, prieteni, cunoscuți ai celor ce ascultă acum isprăvile înaintașilor lor.

Apoi se-aude, din anticameră, un imn vibrător, imnul eroilor cu îndemnuri de dincolo de moarte. Compania ese cu sufletul înaripat din acest templu de reculegere, de îndemn, de iubire pentru trecut și de înțelegere pentru viitor.

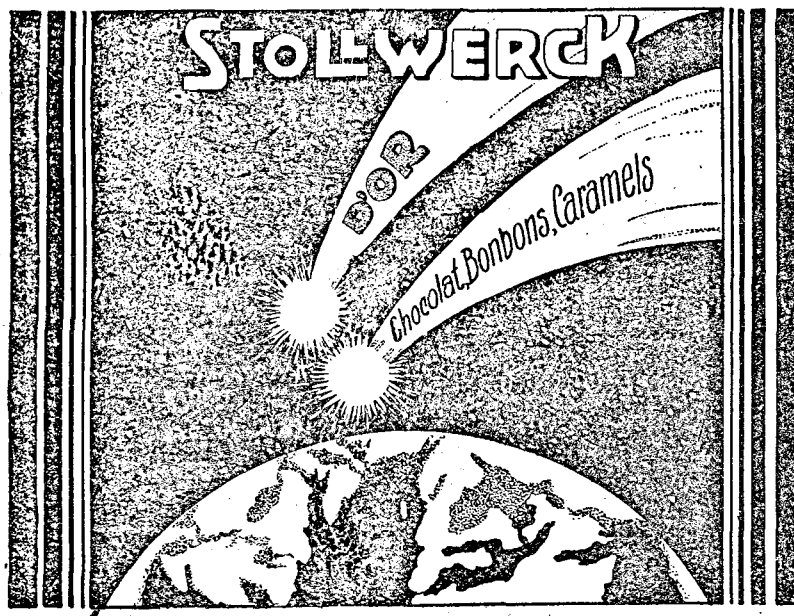
E o atmosferă sublimă. O mireasmă a vitejiei sfinte, o pace deplină plutește în sanctuar și umple spațiile. Icoanele veghează. Martirii își vorbesc în taină despre urmașii cari i-au înțeles.

Căci desigur nu numai monumentele cari se ridică în piețele publice sunt simboluri de recunoștință eternă! Ci mai ales aceste sanctuare pioase, răscolitoare de virtuți și aprinzătoare de idealuri, aceste colțuri luminate de candelă nestinsă sunt semnele unei amintiri vii, care trăește a avea și da marilor credințe focul sacru al convingerilor permanente.

Pilda dela Bârlad e vrednică de subliniat.

I. Gr. Opreșan

Căpitan de rezervă

Monumentul eroilor din Com. Crețeștii de Sus (Fălciu)

În tot cuprinsul țării dela cătune la cele mai mari orașe recunoștința supraviețuitorilor războiului immortalizează bravura și jertfele osta-

Monumentul eroilor din Crețeștii de sus (Fălciu)

șilor cari s'au sacrificat pentru întregirea neamului.

Inițiative pioase răsar pretutindeni, realizând,

încă aici o placă comemorativă, colo o troiță, în altă parte un mare monument, toate simboluri ale vitejiei și jertfei românești.

Dacă aceste inițiative sunt de admirat când pornesc din mijlocul unui grup de săteni, cu oameni adunați în comitete, cu atât mai demne de admirat sunt inițiativele pornite dintr'un singur suflet și realizate printr'o singură stăruință.

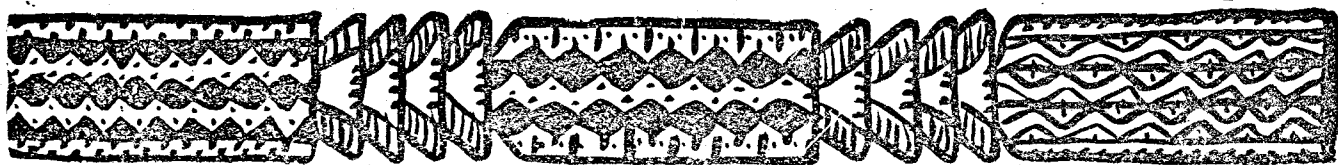
O asemenea inițiativă înălțătoare este aceea a soților Benghiuj, învățători în comuna Crețeștii de Sus, Jud. Fălciu. Acești buni români au realizat numai pe propria lor cheltuială monumentul eroilor din localitate, care a costat peste 40.000 lei sumă destul de importantă pentru situația materială modestă a unor învățători.

Cu atât mai mult reese măreția faptei care va putea servi drept pildă atâtor deținători de bunuri câștigate fără muncă și risipite totașa de ușor în lux și plăceri. Dar poate că e mai bine așa: bunul unor asemenea oameni în loc să proslăvească ar jigni memoria eroilor.

Orice operă comemorativă poartă în sine pe lângă piatra și bronzul din care e făcută, suflet din sufletul acelor cari cu sacrificii au realizat-o.

Sub această latură trebuie privită opera realizată de soții Benghiuj, care pe lângă mulțumirea sufletească de a-și fi împlinit o pioasă datorie către memoria celor căzuți în războiul pentru întregirea neamului, au mai primit scrisori de mulțumire și din partea Ministerului Instrucțiunii și Sanctității Sale Patriarhului, Președintele Societății „Cultul Eroilor”, care le-a adresat cu acest prilej și Înaltele I.P.S.S. binecuvântări.

A. P.

DIN CAETUL MOȘULUI PRUȘAN

Cuvântare la întâmpinarea Asoc. «Fidac», 20 Sept. 1928, Ploești

ONORAȚI OASPEȚI,

Bucuroasă este Țara și Neamul Român de vizita prietenească a Luptătorilor din țările mari și civilizate „Misionari ai Păcei și ajutători ai celor în suferință.

Bucuroși și mândri suntem și noi Veteranii bătrâni, căci vă eșim în cale, cu multă dragoste sufletească.

Noi Moșnegii ce vă întâmpinăm, știm rostul nobil și umanitar al asociațiunei D-v a „Fidacului-Interaliat“.

Noi Moșnegii ce vă privim cu drag, suntem descendenții Plăeșilor, Marilor Voievozi de „Glorioasa Amintire“ Mircea cel Bătrân și Mihai Viteazu, cari au înființat și mărit acest oraș.

Ca și strămoșii noștri, ne-am făcut și noi datoria către Patrie, în Răsboiul 1877/78, din care a izvorât Independența Țării noastre, și desrobirea vecinilor Bulgari de sub jugul Turcesc.

Fiii și nepoții noștri, au luptat cu demnitate alături cu D-vs, în Răsboiul cel Mare, pentru dreptatea gintelor și pentru desrobirea multor popoafe subjugate și asuprite.

Vă slăvim și vă bine-cuvântăm că ne-ați ajutat și până să desrobim pe frații noștri și să ne reintegrăm în hotarele noastre etnice.

Duceți în țările D-vs recunoștința și dragostea românească și bine cuvântarea noastră a Moșnegilor Români.

În numele Veteranilor, vă zic cu toată căldura sufletului, bine ați venit sănătoși în țara și orașul nostru Ploești, și vă urez să vă întoarceți deplin sănătoși în Țările D-vs, și să împărtășiți compatrioților D-vs, stima și iubirea Românilor.

Iar scopul cel nobil al Societății Dv. să fie binecuvântat de Dumnezeu într-o deplină reușită, a păcei, a bune înțelegeri între popoarele lumii și a iubirei de aproapele nostru; așa cum ne-a povățuit Domnul Hristos, în care noi creștinii credem și ne închinăm.

Așa să vă ajute Dumnezeu.

Să trăiască în prosperare, Patriile și Națiunile D-vs cele doritoare și sânguitoare pentru o mai bună și mai morală conviețuire a popoarelor. — Ura!...

Moș N. Prușanu

Președintele Veteranilor Prahoveni

Dinții de-i vreți curați

„CHLORODONT“ întrebuințați

CHLORODONT

PASTA DE DINȚI — APA DE GURA — PERII DE DINȚI

Eroul Sublocotenent Ioan C. Mihăilă

Intregirea neamului românesc s'a făcut cu jertfa sutelor de mii de ostași, cari lăsându-și căminurile, au pornit la luptă cu credința nestrămutată că vor învinge, realizând visul suprem al unirii tuturor Românilor!

Intreg cuprinsul țării este presărat de cruci,

Sublocot. Ioan C. Mihăilă

care înseamnă, fie mormintele acestor bravi ostași români, fie pe acelea ale adversarilor, pe care i-au răpus în focul luptei.

Dacă sunt însă cruci pe care strălucesc numele unora dintre cei căzuți pentru Patrie, sunt altele care poartă sobra inscripție „un erou necunoscut“.

Dar mai tristă este soarta acelor ale căror morminte nu s'au cunoscut niciodată, întrucât

rămășițele lor s'au pierdut fără urmă, prin păduri și munți, fără ca nimeni să le știe. Printre acești eroi se află și Sublocotenentul Ioan C. Mihăilă, fost învățător în comuna Țuțcani din jud. Covurlui.

Tânăr dotat cu reale calități, el și-a făcut datoria la școala lui primară de sat, până când goarna l-a chemat la altă datorie mai înaltă, pe care și-a îndeplinit-o cu bărbăție și credință, până la jertfirea vieții, în luptele în care se avântase cu idealul eroic al generației din care făcea parte.

Mobilizat cu regimentul 51 Inf., el a luat parte la toate luptele date de acest regiment în Dobrogea, murind la al VII-lea atac pe care l-a dat în satul Peștera din Jud. Constanța, în ziua de 3 Octombrie 1916, după cum relatează datele oficiale.

Despre mormântul său nu se știe nimic precis, astfel tot cum nu se știe de multe din mormintele camarazilor săi viteji, căzuți ca și el în împrejurări grele, când totul se pierdea în grozăvia luptelor.

„România Eroică“ aduce și acestui erou prinsoasă de admirație, ca tuturor acelor care și-au jertfit viața în război pentru întregirea neamului.

România Eroică

MOARA CU ABURI

ED. PROHASKA Fii

Sannicolaul - Mare
Jud. Timiș-Torontal

TESĂTORIA MECANICĂ DE MATASE

SOCIETATE ANONIMA

SIGHISOARA

EUGEN LAYDA

Cofetărie de primul rang
CLUJ. — PIATA UNIREI, 29

Fiii lui „Daniel Fullajfar“

:-: FABRICA DE PIELE :-:
O Sannicolaul-Mare (BANAT) O
FONDAT 1873

Blancuri pentru curelări
:-: Negre și culori :-:
Mărgini și gături
Vaché-cronpoane.
Vaché - Jumătăți
Vaché-Gături
Vaché - Poale

Restaurantul Transilvania

Vasile Dejan

B R A Ș O V

Promenada Regele Ferdinand

Local de primul rang
Restaurant românesc

Nimeni nu se poate
atinge de faptul
că

Veritabil Franck cu Rașnița
este cel mai bun și cel mai
fin Aduș la cafea boabe.

Higienica sa garan-
tează un gust fin, iar
marea sa spornicie-
-o întrebuintare
avantajoasă.

Însă.....trebuie să fie
Veritabil Franck

Această garanție exis-
tă însă numai atunci,
dacă pachetele poar-
tă marca de fabrică
„Rașnița de cafea“!

HEINRICH FRANCK SÖHNE SA-R. BUCUREȘTI-BRAȘOV

„HEDIT“

FABRICA DE MĂRFURI DE MĂTASE ȘI LÂNĂ

PETER FLEICHER

S I B I U

SOCIETATEA ANONIMĂ FORESTIERĂ

FELTRINELLI

TĂLMACI - JUD. SIBIU

Fabricele de postav

și
Țăsături de modă

din
B R A Ș O V

Wilhelm Scherg & Comp. S.A.

Fabrică de Produse Refractare

H. Kunz

A = C S' 29

B = C S 30

C = C S' 31

H. KUNZ

C C C

Comarnic

CO = C S' 32

CC = C S 33

COO = C S 34

Conuseger 35

∴ Mai efîn și calitatea la fel ca material străin ∴

„L I C A”

Industrie de alimente Carol Albrecht

FABRICA DE BRÂNZETURI CU LAPTARII PROPRII — FABRICA DE
CAFEA CONSERVATA — FABRICA DE LALANGHITE — SECȚIE DE

* * ARTICOLE NUTRITIVE — MORI SISTEMATICE * *

Centrala: SIBIU, Str. Rosenfeld, 25 (România) — Sucursale: București, Galați, Ploești

Fabrică de Țesătorie și Industrie Casnică

HENRY KLINGER

SFÂNTUL GHEORGHE (Județul Trei Scaune)

Montați

DUNLOP

ȘI VEȚI FI SATISFĂCUȚI

Reprezentanță generală

Londexpoco

Calea Victoriei, 59. București

FABRICA DE CAELE
ȚINTE, ȘURUPURI, CUIE, etc.

O. MUSTAD & FII

G A L A Ț I: Specialități

CAELE marca „COROANA„

U. P. Battoya-Sinaia

Moară pentru măcinat piatră în
diferite mărimi și culori pentru
:: Mozaic și Piatră artificială ::
Casă fondantă 1891 — Telefon

Premiate la 30 de expoziții

„SCHMOLLPASTA” S.A.

FABRICA DE CREMA DE GHETE
B R A Ș O V

9 medallii de aur

„VITROMETAN“
FABRICA de STICLĂRIE S. A. MEDIAS

Produce toate felurile de:
BUTELII DE CULOARE VERZUIE

Ca sticle pentru:
Vin, Bere, Borviz, Lichior, Damigene,
Boloane de Sticlă etc.

Producția zilnică 25.000 sticle.

I. MUSCHONG & Comp.

Fabrici de țiglă și cărămidă
— Lugoj —

Tel. 43. — Adresa telegrafică „Muschong Lugoj“

Fabrică tot felul de țiglă și cărămidă
Fabricatele sunt garantate că nu conțin
:: piatră de var și salitru ::
La cerere se trimit oferte și mostre
gratis

Producția anuală: 30 milioane bucăți

Băile Minerale
— Buziaș —

Telefoane: Direcțiunea Băilor 25
Fabrica de Acid Carbonic, 18
Adresa telegrafică: „Muschong Buziaș“

Băile Minerale:
Sezonul dela 15 Mai până la 15 Sept.
Lichidarea de Acid carbonic natural
:: și Uzine de apă minerală ::

HANN & Comp.

SOC. AN. DE COMERT PENTRU
MAȘINI ȘI ARTICOLE TECHNICE

C L U J

Str. Regina Maria, No. 11

Mare depozit pentru
Articole Technice
Uleiuri, Mașini Agricole, etc.

Industria Plumbului

Inginer Ferers

Șoseaua Doamnei, 55. București

Fabrica de BERE ȘI MALT

Ca societate pe acțiuni din Sannicolaul-Mare

Bere Salon blondă
Bere Poster neagră

Specialități: Coroana specială
blondă
Fabricată și Malt.

